

ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Ára: 200 Ft

Új folyam 7. évf. 2. szám, 2024. február 15.

Megjelenik havi két alkalommal

Régi könyvek őrei előtt tisztelegtek és egy példaértékű együttműködést is megünnepeltek

Hármas könyvtári ünnepre került sor Zircen: 2023-ban múlt hetven éve, hogy az Országos Széchényi Könyvtár gondozásába vette a ciszterciak gyűjteményét, a hagyatékát most a zirci könyvtárra átörökítő, Széchényi-díjas irodalomtörténész, Borsa Gedeon születésének pedig 100. évfordulója volt tavaly. Az eredeti állapotában helyreállított kisgalériát is átadták a rendeltetésének.

A könyvtári ünnepet megtisztelte jelenlétével, balról: Dr. Takáts István, a Veszprémi Főegyházmegye érseki helynöke, Vincze Máté, a Kulturális és Innovációs Minisztérium közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkára, Rózsa Dávid, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója, dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselője és Ottó Péter, Zirc város polgármestere

került az Országos Széchényi Könyvtár gondozásába. Évtizedek óta figyelnek arra, hogy ez a különösen értékes gyűjtemény ugyanolyan érvényesen tudjon szólni hozzánk, mint keletkezésekor. Szólt arról is, hogy 2021-ben a fenntartó minisztérium anyagi hozzájárulásával nagyszabású felújítást végeztek a műemlékkönyvtár egységét is szem előtt tartva. Hozzátette, a második nagyobb fejlesztésre, a nagyterem galériájának felújítására a tavalyi évben került sor. A szakmai figyelem miatt egyben és helyben maradt az a több mint hatvanezer kötetes állomány, amely rámutat Borsa Gedeon gondolkodására is, akinek a személyes könyvtárát a műemlékkönyvtárnak ajándékozták örökösei, és aki nélkül aligha elképzelhető a magyar könyvkultúra, gyűjteménye felsorakoztatja a hazai könyvtörténeti szakirodalom alapvető kézikönyveit.

Ünnepi beszédet Vincze Máté, a Kulturális és Innovációs Minisztérium közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkára mondott. (Folytatás a 6. oldalon)

A rendezvénynek az OSZK Ciszterci Műemlékkönyvtár Barokk-terme adott helyet. Rózsa Dávid, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója köszöntőjében menedéknak nevezte a zirci ciszterci műemlékkönyvtárt, mely évszázadok óta fontos szerepet tölt be. A gyűjteményében található szerfelett értékes hetven ősnymtatvány és négyszáz antikva, az 1182 óta íródi történet, a könyvtár tudós és barátságos őrei együttesen teremtik meg azt a mozaikot, amelyben ma szerencsénk van beszélgetni.

Emlékeztetett, hogy a műemlékkönyvtár 1953-ban

Elhunyt CUHAVÖLGYI KLÁRA, lapunk helytörténeti cikkírója

Amikor állítottuk össze lapunk tartalmi tervét, nem gondoltuk, hogy abban egy szomorú hír is helyet fog kapni... Lapzártakor érkezett az értesítés, hogy súlyos betegségében, február 9-én elhunyt Cuhavölgyi Klára ny. könyvtáros, Zirc város Pro Urbe Emlékremmel kitüntetett polgára, a Zirc és Vidéke újság helytörténeti cikkírója. Az új folyamában a kezdetektől fogva publikált, a régi zirci időről szóló sorozatainak rendkívül népszerűek voltak. Írásai nagyon fognak hiányozni, de még jobban fog hiányozni Ő maga, a pótolhatatlan személyiségével. CUHAVÖLGYI KLÁRA február 20-án töltötte volna be 74. életévét. Fájó szívvel búcsúzik Tőle szerkesztőségünk.

Takarékos energiagazdálkodás és együttműködés a civilekkel

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének januári ülésére tájékoztató készült a fűtési szezon eddigi tapasztalatairól. Az Alkotmány utca 14. szám alatti – volt „MHSZ” – épületet térítésmentesen használhatják a helyhez kötött, az önkormányzattal megállapodó civil szervezetek.

A 2022-es évben végbement, majd a tavalyi esztendőben folytatódó energiaár-emelkedések okán továbbra is a takarékos gazdálkodást tartja szem előtt az önkormányzat minden intézménye vonatkozásában, ezért 2023. november 1-től újabb intézkedési tervet léptetett életbe.

A fűtési szezon eddigi tapasztalatairól, az intézmények energiafelhasználásáról tájékoztató készült, melyben az elmúlt év utolsó két hónapjának adatait hasonlították össze az azt megelőző esztendő hasonló időszakával.

Ottó Péter polgármester a fűtési szezon tapasztalatairól szóló napirendhez kapcsolódóan megjegyezte, kevésbé kellett olyan szigorú intézkedéseket meghozniuk, mint 2022-ben, ennek következtében növekedett az önkormányzat energiafelhasználása villamos áram, földgáz és távhő tekintetében is. A dráguló áram és a gázfűtés vonatkozásában a költségek is növekedtek ötven, illetve harminckét százalékkal, hogy mindezek ellenére mégis több mint kétfélmillió forinttal kevesebbet kellett fizetni eddig a fűtési szezonban a megelőző évhez képest, elsősorban a távhő-költségek jelentős, 58 százalékos csökkenésének tudható be.

A közvilágítás költségvetését a kimutatás nem tartalmazza, erre az elmúlt évben 36 millió forintot kellett fordítania az önkormányzatnak. Városunk vezetője reményét fejezte ki, hogy májusig megvalósulhat a lámpatestek korszerűsítése, mely szintén költségcsökkenést eredményezhet. Folytatás a 3. oldalon.

Köszönetet mondunk a XI. Zirci Farsangoló Bál támogatóinak!

Bakony-Forest Kft. - Bézs Divat és Sportruházat
Bakonyfly Mentő és Kutató Egyesület
BalatoniBob Szabadidőpark - Balatoni Bob Kft.

Chocolate Brown - Zirc Szolárium
Cipósarok

Complett Autószerelv Kft.
Cuha Völgye Étterem

Erdészeti Bolt
Fillér Fotó

Fiore Virág-Ajándék Üzlet
Friss Pékség

Holló Gyógyászati Segédeszközök
Homola Pincészet - Paloznak

Hubert Fólia Csomagolótechnika
Husqvarna Szaküzlet és Szerviz

Jóna Bernadett – országos koronglövő bajnok
Kamron Kft. Gyógyászati Segédeszköz Szaküzlet

Király Vendéglő és Vendégház

Kiss Katalin - Wattacsiga ékszerek

Kissné Novák Zsuzsa - Fodrászat Zirc

Kucseráné Fogl Ibolya

Magic Garden Kft.

Magic Nails

Magic Sorden

Maxim Ajándékbolt

MBH Bank

Melinda Módi

Mentes Bolt

Móra Könyvkiadó

Németh és Társa Kft.

Nemzeti Dohánybolt

Otthon-Kert Áruház

Patkó Vendéglő és Pizzeria

Peti Pizza Falatozó

Pék László

Péter's Balaton

Reginox Euro Kft.

Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház

Rekord Üzletház Kft.

Sashalmi Olga

Schvöllerné Óra-ékszerbolt

Segítő Kezek Háza

Sobri Jóska Élménypark

Sümegei Püspöki Palota

Szegvári Alex

Tesco Global Áruházak Zrt.

Torkos Judit

Vali Divat

Varázsolda Szépségstúdió

VeszprémFest - Veszprémi Ünnepi Játékok Nonprofit Kft.

WB-IRON Bt. – Papírbolt

Zirci Apátsági Manufaktúra és Sörház

Zirci Ciszterci Apátság Látogatóközpontja

Zirci Piac

Zirci Sporthorgász Egyesület

Segítő Kezek Zirc 1%

Kérjük, támogassa adója 1%-val a **Segítő Kezek Zirc Alapítványt**, amely **25 éve** segíti a céljaiban meghatározott, Zirc közigazgatási területén élő **hátrányos helyzetű, mozgásában, látásában, pszichésen, értelmi képességeiben sérült, rászoruló embereket.**

Ezt tettük az elmúlt évben is, **7 m Ft-ot meghaladó élelmiszer, 320 db Béres Csepp, 2.000 fő részére tisztítószer, 4.000 kg ruha és 85.000,-Ft segély kiosztásával.**

Adószámunk: 18928516-1-19

„Segítő Kezek Zirc” Alapítvány Kuratóriuma

PROGRAMAJÁNLÓ**BÉKEFI KLUBKONCERTEK**

Falusi Mariann és Révész Richárd. Február 23. (péntek) 18.00, Városháza nagyterme (Zirc, Március 15. tér 1.). Jegyár: 3500 Ft. Jegyvásárlás személyesen keddtől péntekig 10.00 és 18.00 óra között, szombaton 09.00 és 13.00 óra között a Városi Könyvtárban, a József Attila utca 1. szám alatt.

MI, ZIRCIEK – KÖZÉLETI KÁVÉZÓ

Február 17-én (szombaton) 17.00 órai kezdettel a Városi Könyvtár klubtermében. Téma: Helyi értékeink – a kerekasztal-beszélgetést *dr. Vida Beáta* vezeti. A belépés ingyenes!

CSALÁDI DÉLELŐTT A VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

Február 17-én (szombaton) 10-12 óráig. Vendég: *Kovács Gábor* muzsikus. Hangszerek készülnek üdítősdobozból, műanyagpalackból, szívószálból, csövekből, kupakokból, aztán kicsik és nagyok együtt muzsikálnak. A belépőjegy 1500 forint.

VÉRADÁS!

Február 22-én (csütörtökön). Zirci iskolák részére 11.00-13.00 óráig, Városi Véradás 13.00-17.00 óráig. **Helyszín:** Békefi Antal Városi Könyvtár (Zirc, József A. u. 1.). A szervező vöröskereszt mindenkit szeretettel vár!

MEGHÍVÓ

A kommunizmus áldozataira emlékezünk
2024. február 25-én
a Zirci Ciszterci Apátság Látogatóközpont
Gobelin termében.

Program:

10 órakor szentmise az Apátsági templomban
11 órakor megemlékezés a Gobelin teremben

Dr. Soós Viktor Attila

történész a Nemzeti Emlékezet Bizottság tagja
tart előadást

„A kommunista diktatúra Magyarországon és
egyházi áldozatai” címmel.

Zirci Országzászló Alapítvány
Zirci Egyházközség
Zirc Városi Önkormányzat

Kevésbé szigorú intézkedések, további takarékos szemlélettel

(Folytatás az 1. oldalról)

Térítésmentesen biztosítja az önkormányzat az Alkotmány utca 14. szám alatti, sokak által „MHSZ”-épületként ismert ingatlant a helyhez kötött civil szervezetek számára: a zenei tehetségeket gondozó „BÁRKA” Alapítvánnyal és a Lövész Klub Zirc Egyesülettel kötendő megállapodást is tudomásul vette a képviselő-testület. *Varga Zita*, a döntéshozó Emberi Kapcsolatok Bizottságának elnöke hangsúlyozta, bizonyos híresztelésekkel ellentétben az önkormányzat célja, hogy együttműködjön a civilekkel, személyes egyeztetéseket is folytattak velük a használati megállapodás megkötése érdekében.

Alap esetben ingyenesen vehetik igénybe az épületet a civilek, csak akkor, s arra az időszakra kell fizetniük egy napi költségátalányt, amikor esetlegesen bevételt eredményező tevékenységet végeznek az ingatlanban – erről Ottó Péter polgármester beszélt, aki az önkormányzat elvárásaként fogalmazta meg a terek minél jobb kihasználtságát, így például a zenei próbaterem szélesebb körben történő ismertté tételét. Ezúton is arra bátorította a gyakorlót zenészeket, hogy forduljanak bizalommal a „BÁRKA” Alapítványhoz.

A képviselő-testület egyetértett *Ficsor Karolina Diána* rendőr alezredes Veszprémi Rendőrkapitányság élére történő kinevezésével.

Ficsor Karolina Diána 2024. január 1-től megbízással látja el a kapitányságvezetői feladatokat

Az új kapitányságvezető bemutatkozásában elmondta, huszonöt éves pályafutást tudhat maga mögött, rendészeti és bünyügyi területen is dolgozott már. Megköszönte a bizalmat és legfontosabb céljának nevezte, hogy fenntartsa az elődje és a kollégái által megalapozott rendet.

Kiírta a középiskolai tanulmányi ösztöndíjpályázatot az idei év első félévére vonatkozóan a képviselő-testület. A

A képviselő-testület tudomásul vette a fűtési szezon tapasztalatairól szóló tájékoztatót idej első munkaterv szerinti ülésén

pályázatokat február 12-ig nyújthatják be az aktuális tanév első félévében legalább 4,70-es tanulmányi átlagot produkáló, állandó zirci lakosú diákok. Az ösztöndíjasok havi tízezer forintos támogatást kapnak az önkormányzattól.

Egy közeli hozzátartozó kérelmére a képviselő-testület a rendeletében foglaltaknak megfelelően védetté nyilvánítja Wilde Mihály volt zirci asztalosmester Alsó-temetőben található sírját, akinek a munkáját dicséri többek között a zirci műemlékkönyvtár iparművészeti remeknek számító intarziás bútorzata.

A helyi adókról szóló rendelet is felülvizsgálatra került, ebben érdemi módosítás nincsen, az „öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összeg” fogalom helyébe a „szociális vetítési alap” fogalma lép.

A „Zirci Városüzemeltetés” Közhasznú Nonprofit Kft. 2024. évre kötött Közhasznúági és Feladat-ellátási Szerződését is jóváhagyta a képviselő-testület, egyben döntött, hogy elvi hozzájárulását adja a gazdasági társaság telephely-fejlesztéséhez, illetve tehergépjármű és autóbusz beszerzéséhez.

Elfogadta a képviselő-testület a Zirc Városi Önkormányzat megvalósított pályázatairól készített beszámolót, melyből kiderül, hogy mintegy két és fél milliárd forint értékű önkormányzati beruházás valósult meg az elmúlt évek során európai uniós és hazai források támogatásával. Az állami beruházásban megépített új Tanuszoda létrejöttével, a kórház által megvalósított szintén jelentős fejlesztésekkel, valamint az önkormányzat által nem önállóan, hanem más szervezetekkel közösen megvalósított projekteket is figyelembe véve, a közcélú beruházások együttes értéke közel 4,5 milliárd forintra tehető. A pályázatokról készült tájékoztató Zirc város honlapján is közzétételre kerül. A folyamatban lévő pályázatokkal

kapcsolatban is születtek döntések, a „Komplex fejlesztések Zirc élhetőségének javításáért” projektre műszaki ellenőrnek a Konstruktív Mérnöki Iroda Kft-t választották ki a döntéshozók, a TOP-PLUSZ pályázatok projektmenedzsmenti feladatainak ellátásával pedig a Zirci Közös Önkormányzati Hivatalt bízták meg.

A képviselő-testület támogatásáról biztosította a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetséget, amely a Lepsény-Veszprém vasútvonalon 2007 márciusa óta szünetelő személyszállítás újrafelvételét és a Győr-Veszprém vasútvonallal történő összeköttetését kezdeményezi, mely által Zircről is közvetlenül elérhető lenne vonattal a Balaton-part.

A tavalyi civil pályázathoz és tiszteletdíjról történő lemondáshoz kapcsolódóan támogatási szerződések módosítására irányuló kérelmekkel kapcsolatban is pozitív döntéseket hozott a testület.

Elfogadásra került a közös hivatal költségvetése, a képen a zirci képviselő-testület szavaz

A közös hivatalt alkotó települések, Zirc, Lókút és Borzavár együttes ülésére is sor került. Megállapították a Zirci Közös Önkormányzati Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselők 2024. évi illetményalapját, majd 304 169 827 forintos főösszeggel elfogadták a hivatali idej költségvetését.

Dr. Bubó is eljött, így hát beszél majd a bálról az utókor

Tizenegyedik alkalommal került megszervezésre a Zirci Farsangoló Bál, amely teltházasan tért vissza négy év után a városi programok sorába.

A járványhelyzet, majd az energiaválság okozta nehézségek sajnálatos módon szüneteltették egy időre a városi farsang „működését”, amely azonban nem vesztette el varázsát, sőt a jóízű mulatozásra kiéhezve érkeztek a vendégek, és meg is töltötték a rendezvénynek kezdetek óta helyet adó Pápai SZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium tornacsarnokát.

Vacsorával együtt járó és anélküli jegy megváltására egyaránt lehetőség nyílt, a bál menüt a szakképző iskola éttermében lehetett elfogyasztani.

A bál ceremóniamestere, *Csizmadia Géza* – akiben Zirc Főbetyárját is tisztelhetjük – a régi fényében tündökölt, nemcsak vezette a műsort a tőle megszokott precizitással, hanem a közönség megnévetetéséről is gondoskodott, főleg, amikor a jelmezeseket faggatta a kilétükről.

A Goodfaces partyzenekar egyhamar a táncparketre csábította a bálozókat, énekessel, énekesnővel, hangszerek széles skáláját megszólaltatva igazi partihangulatot teremtettek, repertoárjukban pedig mindenki megtalálhatta a kedvére valót, a könnyűzene alpműveitől kezdve a tánc- és a disco klasszikusokon át a mai modern slágerekig húzták fáradhatatlanul, hatalmas bulit csapva Zircen.

A dekoratív díszítés mellett a szervezők egy szelfifalat is felállítottak, így az okos készülékeinkben is elvihettük emlékeinket a bálról. Nem volt kötelező a maszkviselés, de kétségtelenül hozzáadott értéket képviseltek és a vendégsereg elismerését vívták ki azok, akik maskarába bújtak így a farsang derekán.

Tizenhatan neveztek be a jelmezes versenybe, őket egyenként szólították ki a színpad elé, hogy mutatkozzanak be, ha esetleg még nem sikerült volna azonosítani őket. Nagy taps kíséretében vonultak fel, hogy aztán közülük a legjobbnak ítélték később újra visszatérjenek a rivaldafénybe. Hiába a képviselő-testületben szerzett döntéshozói tapasztalat, egyáltalán nem volt könnyű dolga a zsűrinek, *Ottó Péter* és *Virth Csaba* mellett *Jóna Bernadett* igyekezett a kellő bölcsességével kiválasztani az ötletesebbnél ötletesebb jelmezek közül az első három helyezettet és a különdíjast.

Ez utóbbi esetében Elza hercegnőre esett a választás, akit nagy üdvözléssel köszöntött a közönség, hiszen tündéri jelmeze mellett a bál legifjabb résztvevője címre is joggal pályázhatott volna. A harmadik helyet társával együtt *Boba Fett* szerezte meg, aki csak egy mellékszereplő volt a Csillagok háborújának világában, de ezen az estén az egyik főhőssé lépett elő, még buborékokat is bocsátott a levegőbe a pisztolyával. „Kérem a következőt!” – akár így is bekonferálhatták volna a második helyre befutó *Dr. Bubót*, aki asszisztensnője, *Ursula* mellett egy rókát is magával hozott kihelyezett rendelésére. A győztes a mozivászonról került ki, s mintha tényleg az amerikai filmvígjátékból bújtak volna elő a színészek: az *Addams Family* – vagy magyarul: Galád család – komplett összetételben érkezett a bálba, még a szintén a családhoz tartozó testetlen kezét sem hagyták otthon, persze nem ezt szorították meg a díjat átadók, amikor gratuláltak nekik az első helyhez.

Az eredményhirdetést követően pár szám erejéig visszatért a zenekar, majd következett a magyar popzene ikonikus alakja, a többszörös arany- és platinalemez magyar énekes, *Kozso*, aki az éppen harminc évvel ezelőtt alapított, örökifjú *Ámokfutók* formációval lépett a farsangoló bál színpadára.

Életünket elkísérő, talán sok szép emléket is idéző slágerek hosszú sora hangzott el az ismert előadótól, akit egyként ünnepezt a közönség, sok-sok kéz lendült a magasba az örökzöld dallamok hatására. Az est sztárvendége a *Hold* dalánál lejtett a „küzdőtérre”, ott énekelt tovább az őt körberajongó bálozókkal együtt, és nem felejtette el külön köszönteni azokat a fiatalokat, akik a védjegyének számító tincserre hajazva hívták fel magukra a figyelmet.

A támogatók hosszú sorának köszönhetően a tombolasorsolás értékes nyeremények találtak gazdára, a legszerencsésebbek a *Patkó Vendéglő* és a *Bakonyfly* felajánlásaként egy bakonyi sétarepülést nyerhettek, és minden bizonnyal élnek is a lehetőséggel, ha csak nem kaptak szárnyakat egy ilyen fergeteges farsangi buli után...

A rendezvény Zirc Városi Önkormányzat, a Békéfi Antal Városi Könyvtár, Művelődés Ház és Stúdió KB, a Pápai SZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium, a Pápai Szakképzési Centrum, a „Zirci Városüzemeltetés” Nonprofit Kft. és *Vajcs Gábor* szoros együttműködésében valósult meg, az eredményes lebonyolítást önkéntesek segítették.

Akinek a neve fogalommá vált a város életében

Pék László festményeiből nyílt kiállítás a Békefi Antal Városi Könyvtár közművelődési termében „Képek a Bakonyból” címmel Zirc városná nyilvánításának negyvenéves évfordulója alkalmából.

„Szeretlek, Zirc” – hallhattuk többször is a Szakács Ildikó által nyitányként tolmácsolott versben, amelyet gimnazista korában írt Pék László. Majd Balogh Beáta következett két népdallal, a hallgatóság együtt énekelte vele, hogy „Elindultam szép hazámból”. Alighanem senki sem bánta, hogy a két előadó a későbbiek folyamán is színpadra lépett, ezt a műsorukat követő vastaps is nagyon jól mutatja.

Szakács Ildikó szavaltatokkal, Balogh Beáta dalokkal tette felemelőbbé a kiállítás-megnyitó eseményét

A közművelődési termet megtöltötte a közönség Csaba Lilla, a házigazda intézmény munkatársa köszöntötte, és a továbbiakban is közreműködött műsorvezetőként.

- Önöknek milyen gondolatok jutnak eszükbe Pék Lászlóról? – címezte a kérdést a közönség felé rendhagyó köszöntőjében Ottó Péter polgármester, és nem késtek sokat a válaszok: „nagyon aktív”, „szívügyének tekinti a várost”, „kiváló közösségi ember és szervező”, sőt valaki nemes egyszerűséggel kijelentette: „a Pék Laci fogalom”. Városunk vezetője folytatva a sort, az „élet művésze” kifejezéssel illette őt, akinek a legtöbb képén ott van a természet szeretete, nagyon sok zöld színt használ, az alkotásai pedig olyanok, mint ő saját maga: sugároznak a vitalitásról, a tenni akarásról és az élet iránti szeretetről.

- Pék Laci mindannyiunk számára „A Pék Laci”, aki már ötven éve a város Mikulása, vezetője az idén szintén fél évszázados múltja visszatekintő nyugdíjasklubnak, patrónusa, támasza a Zirci Városi Vegyeskórusnak, akik között hosszú időn keresztül énekesként is jelen volt – méltatta a kiállító sokoldalúságát a polgármester, majd Pék László szakmájára is kitért: a kertészet csínját-bínját Horváth Nándor akkori főkertészről sajátította el, akinek a nyugdíjba vonulását követően a helyébe lépett. Emlékeztetett, hogy akkoriban Kaposvárt neveztek a virágok, Zircet pedig a rózsák városának, mert a legtöbb zirci közterületet a rózsák díszítették Pék Lászlónak és munkatársainak köszönhetően. „A rózsza is az élet jelképe, a legszebb virágok egyike, aminek a szirmai igyekezett kibontakoztatni a városban, ezzel is szépséget, harmóniát hozva mindannyiunk életébe” – zárta gondolatait a

Pék László lakóhelye iránti szeretete a képein is tükröződik, a jubileumi kiállítás anyaga is a Bakony épületeire, tájaira épül

Ottó Péter polgármester a köszöntőjében egy villámgyors közvéleménykutatást is végzett a közönség körében Pék Lászlóról

városvezető, végül gratulált az alkotónak a kiállításához.

A tárlatot Tóth B. Zsuzsa újságíró nyitotta meg. Kiemelte, hogy bár nehéz gyermekkorra volt Pék Lászlónak – a szegény, tizenkét gyermekes családból két testvérrel együtt éveket töltött állami gondozásban –, mégis a szociális érzékenység jellemzi, mely megmutatkozik a gyerekek iránti szeretetben, a határon túli nehéz sorsúak megsegítésében, és a növényeinek az elajándékozásában is.

Láthattuk már a festményeit számos kiállításon, volt a város képviselője, aktív közösségi életet él, nevéhez fűződik a kórusok egyházzenei hangversenye és a vármegyei nyugdíjasklubok sakk- és rejtvényfejtő versenyének a megszervezése, és „még az idegenek is megismerik, hiszen ő mutatja be a turistacsoportoknak az általa oly sokszor megfestett apátságot, és a város egykori főkertészeként körbekalauzol mindenkit az arborétumban” – sorolta Tóth B. Zsuzsa, majd gyerekkori emlékeit is felidézte Pék Lászlóval, az egyik ilyen éppen az angolparkból származik, úgy öt éves lehetett, amikor a családjával itt jártak, az évszázados fák között

sétáltak és ketten sem tudták átérni a hatalmas tölgyfát.

Kitért a kiállítás anyagára is, hogy mi mindennel ajándékoz meg minket az alkotó: a zirci és városkörnyéki templomokat, épületeket, a Bakony tájait, erdeit megörökítő képek egy részét már láthattuk korábban, mások pedig mostanában készültek, mint például az absztrakt alkotások, melyeken ugyanúgy használja az általa kedvelt színeket, mint a klasszikus festményein. „Az ő szemével nézve a tájakat, természeti és épített örökségünket, azok is kirándulhatnak, akik már székben ülve, képzeletben kénytelenek ezt megtenni. Közvetlensége, nyugodtsága, pozitív életszemlélete példa lehet mindannyiunk számára”.

A zirciekhez hasonlóan Tóth B. Zsuzsa újságíró is nagyon jól ismeri Pék Lászlót, közös emlékeik is vannak

Végül a kiállító szólt az egybegyűltekhöz, aki óriási megtiszteltetésnek nevezte, hogy ennyien elfogadták a meghívást a megnyitóra. Felidézte életének főbb állomásait, amelyet pofonok és simogatások egyaránt kísértek. Leszögezte, hogy ez a nap mindenképpen az utóbbi kategóriába tartozik.

A rendezvény játékosan zárult, egy Pék László-festmény talált gazdára a közönség soraiban. (kg)

Hármas ünnepre került sor a Ciszterci Műemlékkönyvtárban

(Folytatás az 1. oldalról)

Vincze Máté, a Kulturális és Innovációs Minisztérium közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkára büszkén említette meg, hogy személyes kötődései is vannak a helyhez, hiszen családja egy része Bakonyszentkirályról származik és ciszterci gimnáziumban érettségizett, mint mondta, nagyon sokat kapott az atyáktól.

Kiemelte, ahogy az Országos Széchényi Könyvtár az ötvenes években viszonyult a ciszterci rend egyedi gyűjteményéhez. „A könyvtárosok, dacolva a kemény idők szavaival, felismerték az itt található értéket, és nem engedték széthordani, hanem egyben tartották, jó gazdái voltak a könyvtárnak.” Egyik fő feladatuk, hogy ezeket a műemlékeket digitalizálják, megőrizték az utókor számára, kutathatóvá, kereshetővé tegyék, megvalósítva ezzel az állományvédelmet is.

Mint mondta, nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy a közgyűjtemények kezelői úgy menekítették át a történelem viharos éveiben a gyűjteményeket, ha kellett, elrejtették, amikor pedig békésebb idők köszöntöttek a világra, újra elérhetővé tették. Ezen jeles alkalomból méltatta az „öröket”, akik megóvták a könyveket, ilyen volt maga Borsa Gedeon is, aki egy újságnak adott nyilatkozatában nem nyolc-, hanem huszonnégyórás könyvtárosként tekintett magára. A helyettes államtitkár ezen példa mentén hozzáfűzte, a közgyűjteményi szakembereknek nem állásuk, hanem hivatásuk van.

Az ünnepi gondolatokat követően Szászvárosi Sándor gamba- és Kovács Katalin csembalóművész barokk zenei ízelítője következett, az előadópáros később bővebb repertoárral is előállt, és egy rövid ismertetőt is hallhattunk a barokk zene sajátosságairól.

Az ünnepi eseményt Szászvárosi Sándor és Kovács Katalin zeneművészek előadása is gazdagította

Németh Gábor, az OSZK Ciszterci Műemlékkönyvtár igazgatója történeti összefoglalóját 1950-ig, a szerzetesrendek feloszlásáig vezette vissza, amely a zirci cisztercieket is érintette. A könyvtárral kapcsolatban ekkor két lehetőség merült fel, vagy összegyűjtik az állományát és később szétosztják más könyvtárak között, vagy pedig az Országos Széchényi Könyvtár gondozásába kerül, ahol műemlékkönyvtárként, azaz helyben tartva, eredeti állapotában megőrizve tovább szolgálja a köz javát. Abban, hogy végül ez utóbbi valósult meg, az országos könyvtári központ állományába 1951-ben kerülő,

Németh Gábor igazgató a Borsa-könyvtár átadásán köszönetét fejezte ki a néhai bibliográfus lányának, Borsa Zsófiának a hagyaték átadásáért

A Széchényi-díjas magyar irodalomtörténész, bibliográfus Borsa Gedeon visszaemlékezése egy interjúban

szakmai körökben „Gida bácsiként” ismert Borsa Gedeonnak nagy szerepe volt, egy vele 2015-ben készült interjú részlete is bevetítésre került.

A születési évfordulót jelző 100-as szám mellett egy 70-es is megjelent a kijelzőn: 1953. július 2-án írták alá az átadás-átvételi okmányt, ekkor került az Országos Széchényi Könyvtár kezelésébe a zirci műemlékkönyvtár. A világháborúban történt repülőgépszerencsétlenség nyomai, beázások, rendezetlen cédulakatalógus, a könyveket megtámadó kenyérbogár-fertőzés – volt mit dolgozniuk a nemzeti könyvtár munkatársainak, miután átvették a ciszterciek könyvtárát – emlékeztetett a városunk egyik főbb nevezetességét már közel húsz éve vezető Németh Gábor.

A történeti adalékok között megtudhattuk, hogy az ünnepi alkalomnak helyet adó Barokkterem bútorzatát éppen negyven évvel ezelőtt, 1984-ben állították fel, az pedig már a közelmúlt eredménye, hogy állami támogatással teljes pompájában restaurálták.

Az igazgató hangsúlyozta, abban, hogy a mai napig a nemzeti könyvtár kezelésében van

a gyűjtemény, Hervay Ferenc Levente ciszterci atyának is elévülhetetlen érdemei vannak. Ő volt az első szerzetes, aki visszatért Zircre a rendszerváltozást követően, és a javaslatára született meg a nemzeti könyvtár és a ciszterci rend között 1994. február 24-én – azaz majdnem napra pontosan harminc éve – megkötött szerződés, aminek folytán a műemlékkönyvtár működésétje továbbra is az OSZK lett.

A vendégek útja a Barokkteremből előbb az eredeti állapotában helyreállított kiscsillagterembe vezetett, ahol Huszár Lőrinc plébános atya mondott áldást. Majd megtekintették Borsa Gedeon hagyatékát is, amely a köz javát is szolgálja, egyben emlékeztet a bibliográfus példás életművére is. Az átadón jelen volt a család részéről Borsa Zsófia, akinek köszönetet mondtak azért, hogy egy újabb könyvtárral bővíthetett a ciszterci műemlékkönyvtár egyedi, sokakat ámulatba ejtő gyűjteménye.

Huszár Lőrinc plébános atya megáldja a műemlékkönyvtár eredeti állapotában helyreállított kiscsillagteremét. Batról dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselője

Programokban és partnerségekben gazdag évet zárt a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület

Pro Urbe díjas Egyesületünk fontos törekvése – a finn hagyományok megismertetésén túl – a magyar kultúra értékeinek őrzése, átörökítése, gazdagítva ezzel egyrészt kis közösségünk tagjait, másrészt szűkebb pátriánk, Zirc közösségét ezen értékekre is fogékonyá téve szolgálni.

Állandó túrázóink indították az évet: a Petőfi200 jubileum alkalmából Müllerné Wenczel Rita útiterve alapján szeptemberig gyalogosan bejárták a költő által látogatott Veszprém vármegyei településeket, nemzeti szalagot kötöttek minden Petőfi-emlékhelyre. A Magyar Kultúra Napja alkalmából, a Himnusz keletkezésének 200. évfordulóján a téli hóesésben dideregve, sokakkal együtt szavaltuk nemzeti imánkat a Rákóczi téren.

A Művelődési Ház TOP-os pályázatából 2022-23-ban megvalósított rendezvénysorozatot záró Farsangon is segítettünk a Reguly Múzeumban: *Brevics László Ancsi* vezetésével farsangi fánkokat sütöttünk, fűszeres, illatos teát és bort kínáltunk a nagyszámú résztvevőnek, és több jelmezesünk sikert aratott a maskarás felvonuláson. Segítettük az Ösvénytaposó Baráti Társaság által sok éve rendezett Reguly Emléktúra lebonyolítását az Erdélyi Baráti Kör Egyesülettel (továbbiakban EBKE) partnerségben: egy ellenőrző pont, és a rajt-célállomáson, a Reguly Múzeumba visszatérő több mint 200 túrázó ellátása volt a feladatunk.

Márciusban megkezdtük Petőfi200 programsorozatunk előkészítését: a szöveggönyv megírása és a szereplők felkérése után próbáltuk A helység kalapácsát a Művelődési Házban, ezzel újra életre hívtuk a Bakony Hangja Színjátszó Csoportot.

Április 1-én az EBKE-vel, a Művelődési Házsal és a Reguly Múzeummal partnerségben másodszer hirdettük meg a húsvéti Nyuszi-túrát: a Könyvtártól induló útvonal Pintér-hegyi állomásain nyuszi-jelmezesek adták a néphagyományokra épülő feladatokat, majd a múzeumi/piaci végállomáson pásztorvigadalommal zárult a túra. A nap végén az általunk főzött tavaszias ebéddel kínáltuk a családokat, és a Múzeum – Bakonyi Zöld Kör aznapi Kertbarátok Ünnepeinek résztvevőit is. A programokra érkezők öröme felépitettünk egy óriás szalmabála-nyuszi a Piac mellett.

Hagyományos közösségi munkával ünnepeltük a **Föld Napját** a Barátság parkban: összegyűjtöttük a lehullott/levágott ágakat, alaposan kitaraktottuk a kis tavat, majd a tábornéln szalonnasütéssel zártuk a napot.

A ZIRC30 körtúrák útvonalain az EBKE-vel évente végzett, idén november közepéig tartó túrajel-felújító munkába is bekapcsolódtunk.

Májusban került sor a Petőfi200 programsorozatunkra. A *Wenczel Zsuzsa* rendezésében, a Bakony Hangja Színjátszó Csoport tagjaival, *Petus Mónika* énekessel és *Wolf Sarolta* táncossal együtt színpadra vitt A helység kalapácsa című vígposz előadásra minden várakozást felülmúlva tódult a közönség! A Petőfi200 vetélkedő második, szóbeli fordulóján négy, a három zirci iskolát képviselő csapat vett részt. *Ottó Péter* polgármester köszöntötte a résztvevőket, *Wenczel Zsuzsa* elnök és testvére, Rita állították össze, vezették le a versenyt. *Dr. Praznovszky Mihály* irodalomtörténész, muzeológus „Rejtélyek és érdekességek – Petőfi 200” című, szépségű érdeklődőt vonzó, magával ragadó előadása koronázta meg, és zárta méltó módon az önkormányzati támogatásból megvalósított Petőfi-bicentenáriumi programsorozatát, ami összesen mintegy 250 fő vett részt.

A nyár első hónapja is sok programról marad emlékezetes. Segítettük az EBKE „Szomszédoljunk – Svábuljunk el!” EKF mini pályázatból megvalósított programsorozatának sikeres lebonyolítását és szintén az Erdélyi Baráti Körrel együtt kínáltuk finomságainkat a Veszprém-Völgyben megrendezett VEB2023 EKF Hosszúasztal Pikniken. Rendhagyó módon ünnepeltük Szent Iván éjjelét: az önkormányzati támogatásnak köszönhetően, és a két település közötti civil kapcsolat folytatásaként „Visszavágó – Juhannus a bakonyi szlovákokkal” mottóval bakonyicsernyei vendégeket hívtunk meg Zircre.

Reguly Antal születésnapjához kapcsolódóan a Barátság parkban korábban ültetett Reguly-fához táblát helyeztünk el, *Répás József* mondott megemlékezést, majd csatlakoztunk a Múzeum Reguly204 programjához: *Stenger Kató* versmondása után megkoszorúztuk a Rákóczi téri szobrot, majd az előadás és a mesejáték után batyus, kerti szülinapi mulatságon kínáltuk finomságainkat a résztvevőknek.

Augusztus a VEB2023-EKF támogatással és városi összefogással megvalósított ZIRCikON fesztivál lázában telt: több hónapos előkészítő munka és rengeteg önkéntes segítő is kellett a sikeres rendezvényhez, melynek minden elképzelhető formában aktív szereplői voltunk (ezen

A Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület a tavaly 200 éve született Petőfi Sándor nyomában, itt éppen Nagyszalontán, a másik költőóriás, Arany János szülőhelyén

programjainkra fordítottuk az önkormányzati civil támogatást) és besegítettünk a baróti és a derceni táncscsoportok körüli feladatokban is.

A Bányásznapra a Müllerné Wenczel Rita – *dr. Szalay Attiláné Marika* színjátszópárosunk felkérését kapott egy vidám jelenet előadására, melyet a Juhannus-ünnephez kapcsolódóan, a csernyei vendégek fogadásakor is előadtak, és mi büszkék voltunk, hogy megint hangos sikert arattak. Ugyanezen a napon együtt örültünk tagtársaink, *Brevics László és felesége* kitüntetésének: az Olaszfalú Község Diszpolgára kitüntető címet méltán kiérdemlő házaspárt egy kis köszöntéssel leptük meg.

„Szeptember végén” jött a *Németh István* és társai által remekül előkészített kirándulásunk Petőfi nyomában: Kiskőrös, Nagyszalonta, Nagyvárad, Nagykároly, Nagybánya, Koltó, Szaplonca, Máramaros, Szatmárnémeti – háromnapos, napsugaras, derűs utazás, vagy inkább szárnyalás volt ez, játék Petőfi és a művészetek húrján.

Októberben, szokásunkhoz híven a Rokon Népek Napján segédkeztünk a Reguly Múzeumban, és erre az időre esett, amikor „Két rokon nép találkozására” címmel egyesületünkről, és Zirc – Nivala testvérvárosi kapcsolatáról szóló kisfilmet vetítettek a nivalai TV-ben.

November 3-án remekül sikerült *Móricz János* barátunk 80. születésnapjának műsoros köszöntése: ha valaki, akkor ő megérdemelte az ünneplést, amire egész októberben nagy örömmel készültünk. Egy héttel később „A Quattrocento művészete Itáliában” címmel tagtársunk, *Szűcs István Miklós* Fónay-díjas képzőművész tartott rendkívül színvonalas előadást a Művelődési Házban.

December elején, az Agóra Veszprém Kulturális Központban megtartott ünnepségen már 10. alkalommal adták át az önkéntesség elismerésére alapított Veszprém Vármegye Önkéntese Díjat. Büszkék vagyunk egyesületünk jelöltjére: Müllerné Wenczel Rita elismerő oklevelet kapott!

A Reguly Múzeum VII. Zirci Mézeskalácsfalujának megnyitójára az Öreg néne özikeje mesét álmodta édes-mézes figurákba *Répás Józsefné Irma*, *Gyurkó Jánosné Éva*, *Bohon Gabi* és Rita. Az ugyannerre a napra eső második adventi gyertyagyújtás programját az EBKE-vel közösen rendeztük meg.

December 22-én tartottuk hagyományos finn karácsonyunkat a Pintér-hegyi pihenőhelyen: adventi műsorral, finom süteményekkel, teával, forralt borral és beszélgetéssel 24 Finnbarát kívánt áldott karácsonyt egymásnak.

Az év utolsó napján szilveszteri túrára indult 14 elszánt Finn- és Erdély-Barát: busszal mentünk Eplényig, onnan Lókúton át, majd a Szarvaskúti forrásnál történő pihenő után a zirci Pintér-hegyi pihenőhelyen találkoztunk a többi Finnbaráttal, és együtt mondtunk búcsút az óévnek.

Az idei évindító közgyűlésen elhangzott elnöki évértékelő után az egyesületünk pénzügyeit 25 éve odaadóan kezelő *Móricz Jánosné Gabi* beszámolójából pár számadat: 2023-ban több mint 1 millió forintból gazdálkodtunk, ami a közreműködéséért kapott, és az önkormányzattól pályázott támogatásokból, jelentős személyi jövedelemadó felajánlásokból, és a tagdíjbefizetésekkel állt össze. Bevételeinkből valamennyi programunkat sikerült megfelelően finanszírozni, a maradványból jut az idei feladataink előkészítésére. Gabi a legkülönbözőbb statisztikákat is vezeti az egyesületről, az egyik példaértékű zárszó lehet: 50-60 év között 3 fő, 60-70 év között 6 fő, 70-80 év között 19 fő, 80 év felett 5 fő, összesen 33, korát meghazudtolóan aktív Finnbarát valósította meg a 2023-ra kitűzött feladatokat – köszönet partnereink segítségéért!

Összeállította: Encz Ilona, Fotó: Egyesület

Továbbtanuló diák hozta magával, már gyökeret vert Zircen a bokszt

Valamikor régen, a „bányász időkben” már létezett ökölvívó szakosztály Zircen, de ahhoz, hogy a bokszt újra meghonosodjon itt a Bakonyban, egy balatoni kapcsolatra volt szükség. A Zirci Boksztuli már lassan három éve működik, és ezáltal nemcsak új mozgásformával gyarapodott városunk, hanem egy közösséget is kiépített a nagy múltú küzdősport köré a Felsőörsi Boksztuli Sportegyesület.

A világtól kicsit eldugott helyen, a Hamburger Box mögött zajlanak a foglalkozások, egy boltíves kapun keresztül lehet megközelíteni az udvart, ahonnan nyílik az edzőterem. Persze nem a gyorsétterem nevének utótagja miatt esett erre a választás, mindenestre örülnek, hogy otthonra teltek itt.

Érkezésünkkor éppen a legkisebbek teljesítik fegyelmüket az edző utasításait, egyikük levonuláskor velünk is pacsizik, aztán az ifjúsági korúak következnek, már egy kicsit nagyobb létszámban. Tükrök is mutatják és körbe-körbe a bokszt, illetve a harcművészet nagyjai figyelik, ahogy a fiatalok elszántan egymásnak feszülnek, vagy ahogy püfölik a boksztászkokat, a háttérből szóló rapzene adja a ritmust, a nemzeti színek mellett a zászlók pedig jelzik, hogy milyen országokkal találkoztak már eddig a ringben.

Az aradi származású, az ökölvívást hobbiszinten űző Tira Marius egyesületi elnök meséli, hogy négy évig Felsőörsön élt, ennek tudható be, hogy éppen a Balaton-felvidéki községben tette le az alapokat, miután megszerezte az edzői képesítést. Azáltal pedig, hogy a fia is elkezdett boksztolni, még több impulzust kapott ehhez a munkához. Hogy nincs számára lehetetlen, azt a legjobban a Zirci Boksztuli megalapítása bizonyítja: egy odaválós léányzó városunkban folytatta középiskolai tanulmányait, és nem szerették volna veszni hagyni a tehetségét, ezért utánajártak, hogy milyen lehetőség lenne Zircen az ökölvívás beindítására.

Akiért igazából idejöttek, már ugyan abbahagyta, de a boksztuli megmaradt, és azóta is stabilan működik, nyolctól egészen a negyvenévesekig látogatják az edzéseket, fiúk, lányok, hölgyek, urak vegyesen, és a helyiek mellett a környékből is többen beutaznak. A rendelkezésre álló hely kapacitása miatt három edzést tartanak egy nap, korosztályok szerint alakítják ki a turnusokat.

A csatlakozás lehetősége nyitott, Tira Marius arra bátorít, hogy jelentkezzenek nála, akik kedvet éreznek a bokszthoz. Indulásnak elég egy tornacipő – a kesztyűt ők biztosítják –, és kététes próbaidőt követően dől el, hogy kik azok, akik alkalmasak lehetnek arra, hogy a továbbiakban is foglalkozzanak velük.

Az ügyesebbek a Magyar Ökölvívó Szakszövetség által rendezett hivatalos versenyeken is megméretik magukat különböző korosztályokban, és már a Zirci Boksztuli részéről is születtek szép eredmények, az elnök egyet-kettőt ki is emel ezek közül: *Balta Patrik* ezüst-, *Waller Ármin*

Az ifjúságiak szerdán fél hattól gyakorolnak, vegyesen vannak közöttük fiúk és lányok. Középen Kállai György edző és Tira Marius egyesületi elnök

Zajlik az edzőmunka a Zirci Boksztuliban – 2021-ben indultak a foglalkozások, azóta meghonosodott a sportág városunkban

bronzérmet szerzett a Magyar Kupán, *Fleisz Zorka* kupaezüsttel és magyar bajnoki bronzéremmel is büszkélkedhet, az Egerben rendezett, nemzetközi Bornemissza Gergely Emlékversenyen pedig *Regenye Violetta* vitézkedett, ifjúsági korcsoportban, a hetven kilogrammosok között második helyezést ért el.

Magyarországon 157 ökölvívó szakosztály működik, ebből ugyan nem mindenki jelenik meg a versenyrendszerben, de akkor is figyelemreméltó, hogy 2022-ben az eredmények alapján a 33. helyet foglalta el a rangsorban a Tira Marius vezette egyesület, és 2023-ban is benne voltak az első ötvenben.

A Felsőörsi Boksztuli SE a tavalyi évben nagy sikerrel hívta életre a Magyar Ökölvívó Szakszövetséggel közös szervezésben a Bakonyi Betyár Ökölvívó Kupát. A Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Rákóczi téri tornatermében nem mostanában volt példa ilyen nagyszabású sporteseményre.

Nem véletlen, hogy a versenyt újra meghirdették, február 24-én, szombaton kerül sor 13.00 órai kezdettel a tavalyival azonos

helyszínen a II. Bakonyi Betyár Ökölvívó Kupára. Nagyon sok mérkőzés volt tavaly, idén azonban kevésbé a mennyiségre, inkább a minőségre helyezik majd a hangsúlyt, és nemzetközi rangra lép a rendezvény, hiszen a hazai mezőny mellett osztrák és ír versenyzőket is várnak Zircen. A küzdelmek ezúttal egy ringben folynak majd, és mintegy harminc hivatalos mérkőzés várható – sorolja a főbb tudnivalókat az elnök, aki kiemeli a rendezvénynek helyet adó iskola partnerségét és reményét fejezi ki, hogy a verseny által is sikerül megszerettetni a zirciekkel az ökölvívást.

A bokszt mellett egy-egy csoport számára thai bokszt edzést is tartanak Zircen. *Kállai György* edző mindkét sportágban szakavatott, tavaly ősszel, az általános iskola honvédelmi napján is tartott egy színvonalas bemutatást a társaival. Mint mondja, nem igazán lehet összehasonlítani a két műfajt, hiszen amíg a hagyományos boksztban csak a kezüket használják a „bunyósok”, a távol-keleti eredetű változatában könyékkel, térdel, sípcsonttal is küzdenek a felek. Valaki ezt szereti, valaki azt, mind a kettőnek megvannak a maga szépségei – fűzi hozzá a szakvezető, akinek az egyórás ökölvívó foglalkozásai alapvetően a bemelegítésre, technikai feladatokra, nyújtásokra épülnek, de van, amikor kimondottan az erőnlétre, az állóképességre helyezik a hangsúlyt.

A thai boksztnál nem ritka, hogy egy-egy alkalmat kimondottan a technika köré építenek, van, amikor az egyes testrészekkel való küzdelemre térnek ki, esetenként pedig a közelharcnak szentelnek nagyobb figyelmet.

A kardioedzéseket is megtartják a teremben, de a hely szűke miatt előfordul, hogy a városban futnak. A zirci boksztgálán négy tanítvány indul majd, velük ilyenkor külön is foglalkozik *Kállai György*. KG